nr.dos. 3-3084/22

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

20 martie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Centru) în componența:
Preşedintele şedinţei, judecător supleant specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ Avasiloaie Tatiana
grefier Carp Alexandru

examinând în ședință publică acțiunea în contencios administrativ înaintată de Postica Serghei împotriva Ministerului Apărării al RM cu privire la anularea ordinului nr.086 din 04.11.2022, încasarea drepturilor financiare care au fost limitate în urma aplicării sancțiunii disciplinare și cheltuielile de judecată,

În ședința de judecată s-au prezentat:
Reclamantul Postica Serghei,
Reprezentantul pîrîtului – Cojocari Vitalie.

a constatat:

Pretențiile reclamantului.

La 21.12.2022, Postica Serghei a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Apărării al RM cu privire la anularea ordinului nr.086 din 04.11.2022, încasarea drepturilor financiare care au fost limitate în urma aplicării sancțiunii disciplinare și cheltuielile de judecată.

În motivarea cererii a indicat că, la data de 22.08.2022 a scos de pe teritoriul unității militare bunurile sale personale (chei de model URSS) care au fost puse într-o ladă şi o geantă. Bunurile au fost scoase de pe teritoriul unității militare în mână, fără a fi ascunse sau tăinuite sub careva forme.

La punctul de control şi trecere a fost întrebat ce are în ladă şi în geantă, la care a răspuns că sunt chei personale. Aceasta poate fi verificat pe camerele de luat vedere instalate în punctul de trecere.

După ce a pus bunurile materiale în mașină şi s-a întors pe teritoriul unității, la punctul de control se afla maiorul Doncenco Victor, care la momentul dat executa funcția de comandant interimar al Batalionului 22 de menținere a păcii „Căşti Albastre” şi a întrebat ce a scos de pe teritoriul unității. La întrebarea adresată a răspuns că sunt chei de model URSS şi sunt bunurile sale personale și l-a invitat să vină să le vadă la mașină. Dumnealui a refuzat, dar i-a comunicat să le aduc înapoi în unitate. Acestea au fost aduse înapoi şi depozitate în biroul nr. 7 din statul major al unității.

Maiorul Doncenco Victor a înaintat un raport în eșalonul superior pentru desfășurarea unei cercetări administrative. Menționează că maiorul Doncenco Victor fără a solicita careva explicații şi a verifica careva acte pe cazul dat pentru a clarifica situația şi a stabili dacă este comisă o încălcare, a înaintat un raport pentru a se desfășura o cercetare pe cazul dat.

În urma desfășurării cercetării administrative, a fost stabilit că cheile de model URSS sunt ale reclamantului şi scoaterea lor de pe teritoriul unității este legală şi nu încalcă cadrul legal de activitate a militarului, din motivul că în ordinul de sancționare nu e stipulat că am

comis o ilegalitate la cazul dat. Dar cu toate acestea a fost sancționat pentru următoarele acţiuni:

1.Trecerea în categoria III a Lăzii de instrumente cu scule şi accesorii de model SUA. Trecerea în categoria III a fost efectuată în anul 2012 conform registrului de evidență care a fost prezentat în timpul cercetării. Menționează că acțiunea data nu a fost realizată de către reclamant, ci în anul 2012 conform documentelor.

2.Casarea neargumentată a mai multor chei şi instrumente. Conform documentelor de primire în unitate este stipulat că a fost primită lada de instrumente cu scule şi accesorii de model SUA, nimic mai mult şi prețul este indicat pentru lada de instrumente cu scule şi accesorii de model SUA. Casarea Lăzii de instrumente cu scule şi accesorii de model SUA este efectuată de către Șeful Marelui Stat Major al Armatei Naţionale - comandant al Armatei Naţionale, cu vizarea şi verificarea de către toate structurile necesare pentru casare a bunului materiale. Menționează că în actul de casare comisia unității militare a înaintat propuneri, nu au decis casare bunului material.

3.Nerespectarea procedurii de casare de către maiorul Serghei Postica. Menționează reclamantul că nu deține asemenea împuterniciri de a casa bunuri materiale a unității. Bunurile materiale ce depășesc suma de 10 000 lei pot fi casate doar de Șeful Marelui Stat Major al Armatei Naționale - comandant al Armatei Naţionale.

Toate aceste acțiuni nu cad sub incidența art.5 lit. k) al Regulamentului disciplinei militare, care are următorul conţinut „k) să fie cinstit cinstit, corect, sincer şi principial”, pentru care a fost sancționat cu „mustrare aspră”.

În cererea de contestare din data de 10.11.2022 înaintată Ministrului Apărări, Anatolie Nosatîi, a solicitat să fie reexaminată cercetarea administrativă şi anularea ordinului cu nr. 086 din 04.11.2022 privind sancționarea pe cazul dat, dar a primit răspuns din partea Inspectoratului Militar precum că: ordinul Șeful Marelui Stat Major al Armatei Naţionale - comandant al Armatei Naţionale 089/2022 este emis conform legislaţiei şi bazat pe cerectarea administrativă; Ministrul Apărării şi Şeful Marelui Stat Major al Armatei Naţionale - comandant al Armatei Naționale au autoritate disciplinară în fața militarilor din subordine, făcând trimitere la art. 15 din Regulamentul disciplinei militare şi ordinul Șeful Marelui Stat Major al Armatei Naţionale - comandant al Armatei Naţionale.

Toate aceste acțiuni denotă faptul aplicării sancțiunii disciplinare ilegal, cu încălcarea documentelor de conducere după cum urmează: încălcarea pct. 2 al Instrucțiunii privind modul de efectuare a cercetării administrative în Armata Naţională din OMA nr. 290 din 21.11.2002, prin care este încălcată procedura de desfășurare a cercetării, dispoziţiunea comandantului de desfășurare a cercetării administrative a fost înaintată pe cazul scoaterii bunurilor materiale de pe teritoriul unității militare, nu despre modul de casare a bunurilor materiale de către Șeful Marelui Stat Major al Armatei Naționale - comandant al Armatei Naționale; încălcarea pct. 6 al Instrucțiunii privind modul de efectuare a cercetării administrative în Armata Națională din OMA nr. 290 din 21.11.2002, prin care este încălcată procedura de desfășurare a cercetării, nu a fost stabilit dacă este comisă încălcarea prin scoatere a bunurilor materiale de pe teritoriul unității militare, cine este persoana care a comis încălcarea, care sunt consecințele aduse statului prin încălcare.

După studierea procesului verbal de casare a Lăzii de instrumente cu scule şi accesorii de model SUA cu nr. 38/58 din 17.06.2022, pentru care a fost sancționat, a constatat că

bunurile materiale au fost primite în unitatea militară în anul 2010, de categoria a II, ceea ce e indică că deja se aflau în folosință.

Lada de instrumente cu scule şi accesorii de model SUA a fost primită în unitatea militară doar în baza unui ordin de distribuție cu nr.43/68 din 20.04.2010, aceasta nu confirmă primirea în unitate a sculelor şi accesoriilor prezente în ladă, deci în unitate a fost primită doar lada, această acțiune duce la încălcarea procedurii de primire în unitatea militară a bunurilor materiale şi încălcarea prevederilor pct. 41 din OMA 170 din 27.07.2006.

Lada de instrumente cu scule şi accesorii de model SUA are termen de exploatare 4 ani conform OMA 304 din 26.11.2003.

În procesul verbal de casare a Lăzii de instrumente cu scule şi accesorii de model SUA cu nr. 38/58 din 17.06.2022, comisia a dat propuneri de casare, dezmembrare şi scoaterea de la evidență a bunurilor materiale. Aceste propuneri cu ușurință puteau fi anulate de comisiile superioare care au verificat şi semnat acest proces-verbal. În urma analizei procesului-verbal, se poate constata că, dacă s-a comis o abatere de la documentele de conducere, acestea au fost săvârşite pe data de 15.04.2022 de către toată comisia nu doar de maior Pastica Serghei, care este sancționat disciplinar. Aceste acțiuni confirmă încălcarea art. 67 alin. (2) din Regulamentul disciplinei militare, depăşirea termenului de aplicare a sancțiunii disciplinare.

În conformitate cu articolul 4 punctul 2 din Regulamentul disciplinei militare: Disciplina militară înseamnă respectarea strictă şi exactă de către toţi militarii a ordinii militare şi a regulilor de comportare obligatorii prevăzute de legi, de regulamentele militare, de Codul de conduită profesională a militarilor prin contract, aprobat de către conducătorul structurii militare şi de alte acte normative ce reglementează îndeplinirea serviciului militar. Iar conform articolului 40 din Regulamentul disciplinei militare: în cazul în care militarul încalcă disciplina militară sau ordinea publică, comandantul (şeful) trebuie să-i amintească de obligațiile serviciului militar, iar în caz de necesitate, să aplice o sancțiune disciplinară. În limitele autorității disciplinare acordate, el are dreptul să aplice orice sancțiune care, în opinia sa, poate avea un efect educativ maxim asupra militarului care a comis încălcarea (abaterea).

Analizând aceste două articole, constată reclamantul că nu există nici o încălcare disciplinară în acțiunile descrise mai sus ce pot servi ca motiv de sancționare disciplinară a militarului şi aplicarea sancțiunii disciplinare.

Astfel, solicită reclamantul admiterea prezentei cereri de chemare în judecată, anularea ordinului Șeful Marelui Stat Major al Armatei Naționale - comandant al Armatei Naționale nr. 086 din 04.11.2022, încasarea din contul Ministerului Apărării a tuturor drepturilor financiare care au fost limitate în urma aplicării sancțiunii disciplinare ilegale şi cheltuielile financiare pe parcursul soluționării cazului dat.

Obiecțiile pârâtului.

La 03.03.2023, Ministerul Apărării a depus referință pe marginea cererii de chemare în judecată înaintate de către Postica Serghei.

În motivarea acesteia a indicat că la 23 august 2022, comandantul interimar a Batalionului 22 de menținere a păcii, maiorul Doncenco Victor, a raportat despre scoaterea neautorizată de pe teritoriul unității a unor bunuri materiale. În acest sens, s-a dispus efectuarea cercetării administrative de către Comenduirea militară a Armatei Naţionale.

În cadrul cercetării administrative s-a constatat că, la 22 august 2022, de către maiorul Postica Serghei, şef serviciu logistic-locţiitor şef stat major, însoțit de doi militari prin contract, prin intermediul punctului de control şi trecere al taberei militare 142, a fost scoasă neautorizat o geantă de culoare neagră şi o ladă din lemn de culoare verde şi depozitate în automobilul personal al acestuia.

La solicitarea maiorului Doncenco Victor de a prezenta bunurile materiale scoase neautorizat de pe teritoriul unității, maiorul Postică Serghei s-a opus, exprimându-şi dezacordul prin reproșuri, însă după mai multe solicitări a prezentat bunurile (chei şi instrumente pentru reparația tehnicii auto, în cantitate de 50 buc), comunicând că sunt bunuri personale.

În procesul desfășurării cercetării administrative pe caz, s-a stabilit că scoaterea bunurilor materiale prin intermediul punctului de control şi trecere nu a fost verificată de către sergentul de serviciu pe punctul de control şi trecere al taberei militare, fapt ce a împiedicat constatarea tentativei de sustragere a bunurilor materiale de către maiorul Postică Serghei.

Respectiv, în vederea stabilirii tuturor circumstanțelor cazului, a fost verificată evidența şi păstrarea bunurilor materiale în cadrul serviciului auto şi blindate, urmare a căreia s-a stabilit că trecerea din categoria II în categoria III a lăzii de instrumente cu 9 secții (model SUA) şi casarea accesoriilor din completul acesteia, a fost efectuată fără prezentarea actelor confirmative.

Totodată s-a constatat nerespectarea procedurii de declasare la reformă şi casare a bunurilor materiale, reglementată prin Ordinul Ministrului apărării nr. 290 din 07.05.2019 despre aprobarea Instrucțiunii cu privire la casarea bunurilor în Armata Națională, precum şi ducerea în eroare a conducerii, prin prezentarea în procesul-verbal de casare nr. 38/58 din 17.06.2022, a bunurilor materiale ca inutilizabile, 80% dintre care conform stării fizice, erau în stare satisfăcătoare şi puteau fi utilizate în continuare.

În acest sens, conform Registrului de evidență a existentului şi circulației bunurilor materiale (Forma nr. 27) al Batalionului 22 de Menținere a Păcii, se afla la evidență o ladă de instrumente cu 9 secţii (model SUA), de categoria (calitatea) II.

Prin procesul-verbal nr. 38/58 din 17.06.2022 de modificare a stării calitative şi casare a mijloacelor tehnice în Batalionului 22 de Menținere a Păcii, al Comisiei de casare, președintele căreia a fost desemnat maiorul Postica Serghei, a fost înaintată şi aprobată casarea lăzii de instrumente cu scule şi accesorii cu prețul total 27 448 (douăzeci şi şapte mii patru sute patruzeci şi opt) lei, categoria III. Concluzia comisiei de casare în procesul-verbal fiind: „sculele şi accesoriile din lada cu instrumente sunt uzate în urma exploatării îndelungate şi intense, fiind utilizate în procesul de reparație şi recondiționarea tehnicii auto şi blindate din dotare, pe parcursul anilor 2010-2022, cu anexarea listei de scule şi accesorii ce necesită casate cu 98 denumiri”.

În urma aprobării procesului-verbal nr. 38/58 din 17.06.2022 de către eşalonul superior, bunurile materiale menționate au fost scoase din evidență şi trecute ca fier uzat în cantitatea de 40 kg. Însă, fiind prezentate în cadrul cercetării administrative, s-a evidențiat că 80 % din bunurile materiale casate erau într-o stare satisfăcătoare şi puteau fi utilizate în continuare.

Astfel, pentru ignorarea prevederilor art. 5 lit. k) al Regulamentului disciplinei militare şi ducerea în eroare a eşalonului superior, prin înaintarea spre coordonare şi aprobare procesul verbal nr. 38/58 din 17.06.2022, cu date eronate şi nerespectarea prevederilor pct. 2, 3, 5, 8 şi 11 subpunct. 3 al Ordinului Ministrului apărării nr. 290 din 07.05.2019, despre aprobarea Instrucțiunii cu privire la casarea bunurilor în Armata Națională, precum şi a pct.36 al Ordinului Ministrului apărării nr. 158 din 19.07.2002, despre punerea în aplicare a îndrumarului de stabilire a normelor privind durata de funcționare (serviciu) până la reparații şi casare a autovehiculelor, mijloacelor asigurării de aerodrom şi de asistență tehnică a zborurilor aviației Armatei Naționale, maiorului Postica Serghei, şef S4 serviciu logistic-locțiitor şef stat major, în temeiul art. 57 lit.a) al Regulamentului disciplinei militare, i-a fost aplică sancțiunea disciplinară „mustrare aspră".

În speță, nefiind de acord cu sancțiunea disciplinara, la data de 10 noiembrie 2022 reclamantul a înaintat un raport prin care a contestat Ordinul șefului Marelui Stat Major al Armatei Naționale, comandant al Armatei Naționale nr. 086 din 04 noiembrie 2022, solicitând anularea actului administrativ, iar la 25 noiembrie 2022, prin scrisoare nr. 16/604 a fost informat despre menținerea sancțiunii disciplinare aplicate.

Astfel, coroborând obligațiile prevăzute de actele normative şi fapta pentru care a fost aplicată sancțiunea disciplinară reclamantului, pârâtul constată temeinicia acesteia.

În același timp, nu pot fi invocate careva din temeiurile expres prevăzute la art. 141 al Codului administrativ, care ar impune nulitatea ordinului contestat.

Subsecvent, sancțiunea disciplinară „mustrare aspră" face parte din categoria sancțiunilor care pot fi aplicate ofițerilor şi este prevăzută la art. 57 lit. a) al Regulamentului disciplinei militare, probat prin Legea nr. 52/2007, fiind aplicată prin Ordinului șefului Marelui Stat Major al Armatei Naționale, comandant al Armatei Naționale, care are autoritate disciplinară asupra tuturor militarilor, în temeiul art. 15 al actului normativ de referință.

Or, în conformitate cu art. 40 al Regulamentului disciplinei militare, aprobat prin Legea nr. 52/2007, „în limitele autorității disciplinare acordate, el (comandantul) are dreptul să aplice orice sancțiune care, în opinia sa, poate avea un efect educativ maxim asupra militarului care a comis încălcarea (abaterea)".

Cu referire la motivarea actului administrativ (Ordinul şefului Marelui Stat Major al Armatei Naționale, comandant al Armatei Naționale nr.086 din 04 noiembrie 2022) reiterăm că, conform art. 118 alin.(2) din Codul administrativ: Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: c) în cazul actelor administrative defavorabile - o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc. Or, în speță, în partea descriptivă a actului administrativ menționat supra, se conține descrierea mai mult decât succintă a temeiurilor de fapt şi de drept, care au stat la baza emiterii ordinului.

În acest fel, considerăm că au fost întrunite integral condițiile de motivare a actului normativ contestat, inclusiv actul corespunde tuturor cerințelor legale prevăzute de art. 31 şi art. 118 ale Codului administrativ.

Urmare a celor menționate, consideră că șeful Marelui Stat Major al Armatei Naționale, comandant al Armatei Naționale, în virtutea funcției deținute şi a normelor de drept enunțate, a fost pe deplin împuternicit în sensul dreptului discreționar de a aplica

reclamantului sancțiunea disciplinară, coroborând prevederile actelor normative şi fapta săvârșită.

În acest sens, în limitele controlului judecătoresc, prevăzute la art. 225 alin.(2) Cod administrativ, Marele Stat Major al Armatei Naționale şi-a exercitat dreptul discreționar, a luat în considerare toate faptele relevante, a respectat limitele legale ale dreptului discreționar şi a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Cu referire invocările reclamantului despre pretinsa încălcare a accesului la materialele cercetării administrative o consideră neîntemeiată. În acest sens, în conformitate cu cererea reclamantului din 14 decembrie 2022, în vederea eliberării copiilor materialelor cercetării administrative, la 28 decembrie 2022 materialele solicitate au fost eliberate, fapt confirmat prin semnătura solicitantului. Totodată, urmare a solicitării reclamantului de a elibera copia Ordinului șefului Marelui Stat Major al Armatei Naționale, comandant al Armatei Naționale nr. 086 din 04 noiembrie 2022, a fost perfectat extras nesecret din ordinul de sancționare şi înmânat reclamantului, fapt confirmat prin semnătura acestuia.

Suplimentar, în partea ce se referă la invocările reclamantului a presupusului fapt de omitere a termenului de aplicare a sancțiunii disciplinare menționează că, în conformitate cu art. 67 alin. (2) al Regulamentului disciplinei militare, aprobat prin Legea nr. 52/2007 „Sancțiunea disciplinară nu poate aplicată după expirarea a 6 luni din ziua comiterii încălcării (abaterii).

Astfel, abaterea disciplinară, manifestată prin elaborarea şi înaintarea spre coordonare şi aprobare a procesului verbal nr. 38/58, a fost comisă la 17 iunie 2022, odată cu întocmirea procesului verbal de declasare şi casare la reformă a bunurilor materiale, fiind constată în procesul desfășurării administrative, iar sancțiunea disciplinară a fost aplicată la 04 noiembrie 2022, cu respectarea termenul legal de 6 luni prevăzut de art. 67 alin. (2) al Regulamentului disciplinei militare.

Totodată, conform art. 67 alin. (1) al Regulamentului disciplinei militare „Orice sancțiune disciplinară trebuie să fie aplicată nu mai târziu de 30 de zile de la data constatării ei, fără a lua în calcul timpul aflării militarului în concediul anual de odihnă, în concediul de studii sau în concediul medical”.

În acest sens, conform procedurii stabilite, precum şi în scopul examinării obiective a circumstanțelor relevante la caz, constatarea încălcărilor menționate, cu identificarea persoanelor care au admis abaterea disciplinară s-a realizat la data de 06 octombrie 2022, prin întocmirea de către Comenduirea militară a Armatei Naționale, a raportului în acest sens. Iar, Ordinul șefului Marelui Stat Major al Armatei Naționale, comandant al Armatei Naționale, prin care reclamantului i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară „mustrare aspră” a fost emis la 04 noiembrie 2022, în cadrul termenului legal de 30 de zile.

Astfel, Ordinul şefului Marelui Stat Major al Armatei Naționale, comandant al Armatei Naționale nr.086 din 04 noiembrie 2022, privind aplicarea sancțiunii disciplinare, a fost emis în strictă concordanță cu prevederile legii (art.67 al Regulamentului disciplinei militare), cu respectarea competenței (art.15 şi art.57 al Regulamentului disciplinei militare) şi cu respectarea procedurii stabilite, respectiv nu există temei juridic pentru anularea acestuia.

În acest context, în limitele controlului judecătoresc prevăzute la art. 225 alin.(2 Cod administrativ, Şeful Marelui Stat Major al Armatei Naționale şi-a exercitat dreptul

discreționar, a luat în considerare toate faptele relevante, a respectat limitele legale al dreptului discreționar şi a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Totodată, în partea ce se referă la stabilirea sancțiunii disciplinare reclamantului, menționează că, în conformitate cu art. 65 al Regulamentului disciplinei militare: „Orie sancțiune disciplinară, ca măsură de întărire a disciplinei militare şi de educare militarilor, trebuie să corespundă gravității încălcării (abaterii) şi gradului a vinovăție. La stabilirea tipului de sancțiune disciplinară şi a severității acesteia, se va ține cont de caracterul încălcării (abaterii), de circumstanțele în care a fost comisă, a consecințele ei, de comportamentul anterior al persoanei vinovate, precum şi a vechimea ei în serviciu şi de cunoștințele pe care le posedă despre ordinea de serviciu.

Suplimentar, atrage atenția asupra faptului că sancțiunea disciplinară „aspră" a fost ridicată prin Ordinul șefului Marelui Stat Major al Armatei Naționale comandant al Armatei Naționale nr. 391 din 23 decembrie 2022 „Cu privire 1a menționarea efectivului Armatei Naționale pentru succesele obținute la pregătirea de luptă şi prilejul finalizării anului de instrucție 2022".

Reieșind din cele expuse, pârâtul solicită respingerea acțiunii formulate de Postica Serghei.

Constatările instanței de judecată, legislația pertinentă și concluziile instanței de judecată.

Prin ordinul Ministerului Apărării nr. 086 din 04.11.2022, maiorului Postica Serghei i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară mustrare aspră, pentru pretinsa faptă de prezentare spre coordonare și aprobare a procesului-verbal nr. 38/58 din 17.06.2022, care conținea date eronate.

Prin cererea prealabilă din 11.11.2022, reclamantul și-a manifestat dezacordul cu actul administrativ menționat.

La 25.11.2022, cererea prealabilă a fost respinsă, prin urmare, la data de 21.12.2022 reclamantul a sesizat instanța de contencios administrativ.

Referitor la admisibilitatea acțiunii.

În sensul art.20 și art.189 alin.(1) Cod administrativ, orice persoană poate înainta o acțiune în contencios administrativ, dacă revendică încălcarea prin activitatea administrativă a unei autorități publice a unui drept legitim sau a unei libertăți stabilită prin lege. Cu privire la acțiunea în contencios administrativ decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform Codului administrativ.

Prin urmare, ordinul Ministerului Apărării nr. 086 din 04.11.2022 – este un act administrativ individual defavorabil pentru reclamant.

Instanța de judecată reține că, admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ este condiționată *inter alia* de revendicarea de către reclamant a încălcării unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice.

ordinul de concediere din serviciu ordinul de concediere din serviciu Instanța menționează că la art.17 se dă noțiunea *dreptului vătămat*, **în sens material**, iar noțiunea „*revendică încălcarea*" din dispozițiile normelor art.189 și art.207 alin.(1) lit.e) Cod administrativ, relevă un **aspect procesual** și se referă la dreptul reclamantului de a înainta acțiunea în contencios administrativ.

Reclamantul are dreptul la înaintarea acțiunii în contencios administrativ ori de câte ori se deduce la o examinare *în prima facie* - circumstanțele din cererea sa, acte, dosar administrativ etc. – *probabilitatea (posibilitatea)* lezării unui drept al său prin actul administrativ individual contestat.

Probabilitatea că dreptul subiectiv *ar putea* fi vătămat ***este prezumată*** de fiecare dată când o persoană *este destinatar* (art. 11 alin. (2) enunțul 1) al actului administrativ individual defavorabil sau *este terț*.

Reclamantul este **destinatarul** ordinului contestat.

Noțiunea „*revendică încălcarea*" nu echivalează cu noțiunea „*vătămarea dreptului*". „*Revendicarea încălcării*" justifică dreptul reclamantului în sens procesual de a înainta acțiunea în contencios administrativ, iar „*vătămarea dreptului*" se dovedește prin probațiune, fiind o problemă de fond. Astfel, *constatarea vătămării dreptului* de fiecare dată ***trebuie să fie un element de fond***, altfel, acțiunea trebuie examinată în fond de către instanța competentă pentru a nu îngrădi accesul la justiție (art. 6 CEDO, 20 Constituția RM, art. 39 CA).

În conformitate cu art.191 alin.(1) Cod administrativ, cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(2) şi (3), judecătoriile soluționează în fond toate acțiunile în contencios administrativ.

În temeiul art.191 alin.(1) Cod administrativ, controlul de legalitate a actelor Ministerului Apărării este de competența Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, or aceste acte nu se regăsesc în excepțiile de la alin.(2) și (3) a art.191 Cod administrativ.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ este înaintată de reclamant cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

În conformitate cu art.208 alin.(1) Cod administrativ, până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege.

Ordinul Ministerului Apărării nr. 086 din 04.11.2022 a fost contestat cu cerere prealabilă din 11.11.2022, care a fost respinsă la 25.11.2022. Astfel, reclamantul a respectat procedura prealabilă.

Acțiunea înaintată de către reclamant reprezintă o acțiune în contestare în conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) lit. a) Codul administrativ. Or, elementul central al obiectului acțiunii în contestare constă în anularea actului administrativ individual defavorabil.

În sensul enunțat, art. 209 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ prevede că, acţiunea în contestare se înaintează în decurs de 30 de zile, b) de la data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia.

Acțiunea în contencios a fost înaintată la data 21.12.2022, fapt care denotă respectarea termenului de înaintare a acțiunii de către reclamantul Postica Serghei.

Instanța de judecată a constatat că motive de inadmisibilitate în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) din Codul administrativ în privința acțiunii de contencios administrativ înaintată de Postica Serghei nu se regăsesc, prin urmare, **acțiunea cu privire la anularea ordinului nr.086 din 04.11.2022 este admisibilă.**

Referitor la inadmisibilitatea pretenției cu privire la încasarea drepturilor financiare care au fost limitate în urma aplicării sancțiunii disciplinare.

Cererea privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin emiterea unui act administrativ individual, inclusiv în sensul art.60 alin.(3) Cod administrativ, poate fi depusă din data în care hotărîrea instanţei de judecată prin care s-a anulat actul administrativ ilegal a rămas definitivă.

În temeiul art.10 alin.(2) Cod administrativ, acordarea despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate prin activitatea administrativă ilegală este un act administrativ individual se efectuează în urma unei proceduri administrative prin emiterea de către autoritatea publică a unui act administrativ individual. În acest sens, persoana care consideră că prin activitatea administrativă ilegală i s-a cauzat un prejudiciu urmează să depună la autoritate o cerere în sensul art.9 alin.(2) și art.208 alin.(3) Cod administrativ, o cerere prin care să solicite emiterea unui act administrativ individual privind acordarea despăgubirilor. În caz de dezacord, cu decizia adoptată, în temeiul art.208 alin.(1) și alin.(3) Cod administrativ, persoana interesată este în drept să o conteste cu cerere prealabilă. În instanța de judecată, persoana interesată se poate adresa cu o acțiune în obligare cu privire la emiterea deciziei de repare a prejudiciului, doar după respectarea condițiilor și procedurii enunțate supra.

La moment, în speță, nu există o hotărâre definitivă prin care să fie anulat ordinul de sancționare, nu există și reclamantul nu contestă nici un act administrativ sau refuzul de a emite actul administrativ de repararea a prejudiciului, al cărui legalitate instanța să-l verifice, de altfel, ipotezele de inadmisibilitate a acţiunii consacrate la art. 207 din Codul administrativ, nu sunt exhaustive, raţionamente ce rezultă cert din interpretarea sintagmei conţinute la alin. (2) „în special când”, ce denotă că în spectrul temeiurilor de inadmisibilitate poate fi inclusă şi cea prevăzută la alin. (1) din acelaşi articol.

Astfel, instanța va declara acțiunea în această parte inadmisibilă în temeiul art.207 alin.(1) Cod administrativ, pe motiv că reclamantul nu contestă nici un act administrativ.

Declararea acțiunii în această parte ca inadmisibilă nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune, după respectarea procedurii prevăzute la art.art.6, 9, 69, 208 Cod administrativ.

Referitor la temeinicia acțiunii.

Cu referire la pretențiile reclamantului privind anularea actului administrativ, instanța de judecată reține următoarele:

Materialele cauzei atestă că prin actul administrativ contestat, reclamantului i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară „mustrare aspră”, pentru fapta de prezentare spre coordonare și aprobare a procesului-verbal nr. 38/58 din 17.06.2022, care conținea date eronate (f.d. 8-9).

Reclamantului i se impută încălcarea obligației prevăzute la art. 5 lit. k) din Regulamentul disciplinei militare, aprobat prin Legea nr. 52 din 02.03.2007 și anume: Disciplina militară pune în fața fiecărui militar următoarele obligații: să fie cinstit, corect, sincer şi principial.

Studiind procesul-verbal nr. 38/58 din 17.06.2022 de modificare a stării calitative și casare a mijloacelor tehnice a batalionului 22 de menținere a păcii „Căștile albastre”, Comisia în componența: maior Postica Serghei – președinte a comisiei, locotenent major Ion Sandu, locotenent major Nichita Bulat, locotenent Olga Mosoreti, a formulat propunerea de declasare și trecere la pierderi a bunurilor (ladă cu instrumente cu scule și accesorii) (dosar administrativ, f.d. 25).

Propunerea comisiei a fost coordonată cu Șeful serviciului auto și blindate J4 al direcției logistică, locotenent-colonel Eugen Caragea, Locțiitorul șef J4 al direcției logistică (șef secție armament și tehnică militară) locotenent-colonel Oleg Pulbere, a fost prezentată spre aprobare de către Șeful J4 al direcției logistică, colonel Adrian Efros și aprobată de către Șeful Marelui Stat Major al Armatei Naționale, comandant al armatei, general de brigadă Eduard Ohladciuc.

Potrivit pct. 6 din raportul cercetării administrative (dosar administrativ, f.d. 6), s-a constatat: Președintele comisiei maior Postica S. în comun cu membrii comisiei privind casarea bunurilor conform procesului-verbal nr. 38/58 din 17.06.2022 au ignorat în totalmente cerințele documentelor de conducere […] președintele comisiei și membrii acesteia urmau să distrugă bunurile casate conform ord.M.Ap. nr. 158 pct. 38.

Astfel, persoana abilitată cu dreptul de a efectua cercetarea administrativă constată săvârșirea de către membrii comisiei de casare a unor fapte, care contravin cadrului legal existent.

Conform art. 37 alin. (1) din Legea nr. 162 din 22.07.2005 cu privire la statutul militarilor, toți militarii, indiferent de gradul militar şi funcția pe care o dețin, sânt egali în fața legii. Militarii poartă răspundere pentru săvârșirea faptelor ilicite, luându-se în considerare particularitățile statutului lor juridic.

Din raportul de cercetare administrativă rezultă că propunerea privind aplicarea sancțiunii disciplinare a fost formulată doar în privința reclamantului Postica Serghei. La fel, din dosarul administrativ rezultă că membrii comisiei, Bulat Nichita, a fost trecut în rezervă la data de 20.06.2022 (f.d. 49), Sandu Ion, a fost trecut în rezervă la data de 12.09.2022 (f.d. 50) (deși la data respectivă derula cercetarea administrativă (fapt confirmat prin notele explicative (f.d. 9-23), explicații de la Sandu Ion nu au fost luate), iar Olga Mosoreti în concediu prenatal și post natal (f.d. 48). Instanța de judecată reține că deși există circumstanțe obiective care împiedică tragerea la răspundere disciplinară persoanelor vizate (încetarea raporturilor de serviciu/ suspendarea raporturilor de serviciu), cercetarea administrativă (în cadrul căreia au fost constatate pretinsele fapte care constituie abatere disciplinară) reprezintă o procedură administrativă din perspectiva dreptului administrativ, fapt care face aplicabil principiul proporționalității. Conform art. 29 alin. (1) din Codul administrativ, orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității.

Conform art. 65 din Legea nr. 52/2007, orice sancțiune disciplinară, ca măsură de întărire a disciplinei militare şi de educare a militarilor, trebuie să corespundă gravității încălcării (abaterii) şi gradului de vinovăție. La stabilirea tipului de sancțiune disciplinară şi a severității acesteia, se va ține cont de caracterul încălcării (abaterii), de circumstanțele în care a fost comisă, de consecințele ei, de comportamentul anterior al persoanei vinovate, precum şi de vechimea ei în serviciu şi de cunoștințele pe care le posedă despre ordinea de serviciu.

Astfel, însăși Regulamentul disciplinei militare prevede proporționalitatea drept element central în cazul aplicării sancțiunii disciplinare.

Potrivit art. 29 alin. (2) din Codul administrativ, o măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă.

Studiind raportul cercetării administrative precum și ordinul Ministerului Apărării nr. 086 din 04.11.2022 din perspectiva criteriilor menționate mai sus, instanța de judecată reține că autoritatea pârâtă, contrar art. art. 65 din Legea nr. 52/2007, a omis să analizeze și respectiv, să constate gravitatea încălcării precum și gradul de vinovăție al reclamantului.

La fel, din conținutul actelor menționate nu rezultă cert motivele care au stat la baza aplicării celei mai dure sancțiuni, or art. 57 lit. a) din Legea nr. 52/2007 prevede sancțiuni alternative - observație, mustrare şi mustrare aspră.

Astfel, instanța de judecată ajunge la concluzia că în lipsa constatării gravității încălcării precum și a gradului de vinovăție al reclamantului, sancțiunea disciplinară aplicată nu poate fi calificată drept o măsură rezonabilă și necesară în vederea atingerii scopului – obligația de a respecta disciplina militară (art. 2 alin. (3) din Legea nr. 52/2007).

În conformitate cu art.195, art.224 alin.(1) lit.a), art.225 Cod administrativ, art.238 – 241Cod de procedură civilă, instanţa de judecată

h o t ă r ă ş t e

Admite parțial acțiunea în contencios administrativ înaintată de Postica Serghei împotriva Ministerului Apărării al RM cu privire la anularea ordinului nr.086 din 04.11.2022, încasarea drepturilor financiare care au fost limitate în urma aplicării sancțiunii disciplinare și cheltuielile de judecată.

Anulează ordinul Marelui Stat Major al Armatei Naționale al Ministerului Apărării al RM nr.086 din 04.11.2022, prin care maiorului Postica Serghei, șef S4 serviciul logistic – locțiitor șef stat major i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară ”mustrare aspră”.

În rest, pretențiile cu privire la încasarea drepturilor financiare care au fost limitate în urma aplicării sancțiunii disciplinare, se declară inadmisibile în temeiul art.207 alin.(1) și alin.(2) lit.f) Cod administrativ și se explică reclamantului că, declararea acțiunii inadmisibilă în această parte, nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău. Apelul se depune la Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani) în termen de 30 (treizeci) zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii. Motivarea apelului se prezintă la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 (treizeci) zile de la data notificării hotărîrii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani).

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Avasiloaie Tatiana